

Onverklaarbare Lichamelijke Klachten

Kinderen verschillen al op jonge leeftijd in hoeveel lichamelijke klachten zij ervaren. De onderzoeksgroep van Prof. Judith Rosmalen van het Universitair Medisch Centrum Groningen onderzoekt met behulp van een Vici subsidie hoe deze gevoeligheid voor lichamelijke klachten ontstaat. Hierbij wordt onderzocht in welke mate genetische factoren bijdragen, en in welke mate contextfactoren van belang zijn.

Een onderdeel van dit onderzoek focust zich op de interacties tussen ouder en kind. In interactie met zijn ouders doet een kind ideeën op en leert het emotionele en gedragsmatige reacties aan op lichamelijke symptomen. Dit vormt een kader van waaruit het kind betekenis geeft aan lichamelijke sensaties en symptomen. Dit kader bepaalt voor een groot deel hoe en mogelijk ook óf lichamelijke symptomen worden ervaren. De precieze mechanismen hierachter worden in dit onderzoek verder onderzocht in het TRAILS cohort (www.trails.nl). Dit is een cohort van destijds 10 tot 12 jaar oude kinderen, die sinds 2001 periodiek worden gevolgd om hun gezondheid en ontwikkeling in kaart te brengen. In dat cohort is onderzoek gedaan naar hoe het beloop van klachtgevoeligheid is in de adolescentie, en welke biomedische en psychosociale factoren daarop van invloed zijn. Het bijzondere aan de huidige studie is dat deze zich zal richten op de baby's van de TRAILS deelnemers: het zogenaamde TRAILS Next cohort. Dit maakt het mogelijk om te onderzoeken hoe de jeugdervaringen van de TRAILS deelnemers zich vertalen in hun rol als ouders.

Onderdeel van de studie is het onderzoeken van de manier waarop jonge kinderen en hun ouders reageren op pijn. Dit wil de onderzoeksgroep in kaart brengen door kinderen van verschillende leeftijden en hun ouders te filmen op consultatiebureaus tijdens vaccinaties in het kader van het rijksvaccinatieprogramma. De meeste consultatiebureaus hebben geen of slechts één TRAILS Next deelnemer in hun bestand; bij enkele grote steden in het Noorden van Nederland gaat het om meer deelnemers per consultatiebureau. De onderzoekers zullen alle GGD-en vooraf benaderen met het verzoek te mogen filmen. De focus in de video-opnamen ligt op de ouder en het kind, hoewel de jeugdarts of jeugdverpleegkundige wel in beeld komt; de professional wordt hiervoor apart om toestemming gevraagd. De CCMO heeft toestemming voor dit onderzoek verleend. Ouders geven uiteraard ook toestemming voor deelname. V&VN Jeugdverpleegkundigen steunt dit onderzoek en hoopt dat de JGZ organisaties in het noorden van het land de onderzoekers in de gelegenheid stelt deze unieke data te verzamelen.

Aan de hand van deze observaties kan een screeningstool ontwikkeld worden voor de signalering van kinderen die risico lopen op het ontwikkelen van gevoeligheid voor lichamelijke klachten. Deze screeningstool zou in de jeugdgezondheidszorg ingezet kunnen worden, met het oog op preventie. Deze mogelijkheid zal samen met de jeugdgezondheidszorg professionals worden onderzocht.